KOHTUJURISTI ETTEPANEK

PHILIPPE LÉGER

esitatud 14. juulil 2005 [1]

1. Käesoleva eelotsusetaotlusega palub Østre Landsret (Taani) Euroopa Kohtul tõlgendada mitut nõukogu 1. veebruari 1993. aasta määruse (EMÜ) nr 259/93 jäätmesaadetiste järelevalve ja kontrolli kohta Euroopa Ühenduses, ühendusse sisseveo ning ühendusest väljaveo korral [2], sätet.

2. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu eelotsuse küsimused nõuavad konkreetsemalt, et Euroopa Kohus täpsustaks liikmesriikidevahelistele taaskasutatavate jäätmete saadetistele kehtiva korra teatavaid olulisi aspekte.

I. Ühenduse õiguslik raamistik

3. Nagu Euroopa Kohus on märkinud, [3] on määruse eesmärk kehtestada ühtlustatud kord, millega saab piirata jäätmete liikumist keskkonnakaitse tagamiseks.

4. Määruse II jaotises nähakse ette liikmesriikidevaheliste jäätmesaadetiste suhtes kohaldatav kord. II jaotise peatükis A, millesse kuuluvad artiklid 3–5, käsitletakse kõrvaldatavaid jäätmeid ja sama jaotise peatükis B, millesse kuuluvad artiklid 6–11, käsitletakse taaskasutatavaid jäätmeid. Taaskasutatavate jäätmete saadetistele kohaldatavad eeskirjad on vähem siduvad kui kõrvaldatavate jäätmete saadetiste eeskirjad. Seda korra erinevust seletab ühenduse õiguslooja

1 — Algkeel: prantsuse.

2 — EÜT L 30, lk 1 ; ELT eriväljaanne 15/02, lk 176. Määrust on viimati muudetud komisjoni 24. novembri 1999. aasta otsusega 1999/816/EÜ (EÜT L 316, lk 45 ; ELT eriväljaanne 15/04, lk 338; edaspidi „määrus").

3 — 28. juuni 1994. aasta otsus kohtuasjas C-187/93: parlament *vs.* nõukogu (EKL 1994, lk I-2857, punkt 26).

soov tagada taaskasutamise eelistamine.[4] Jäätmete „kõrvaldamise" ja „taaskasutamise" mõisted on määratletud nõukogu 15. juuli 1975. aasta direktiivis 75/442/EMÜ jäätmete kohta,[5] millele määruses selgesõnaliselt viidatakse.[6]

5. Määruses kehtestatakse teatajaks nimetatud füüsilisele või juriidilisele isikule, kes soovib lasta jäätmeid kõrvaldamiseks või taaskasutamiseks ühest liikmesriigist teise saata, kohustus teatada kavandatavast jäätmesaadetisest jäätmete sihtkoha pädevale ametiasutustele ja vastuvõtjale.

6. Nimetatud määruse artikli 2 punkt g määratleb „teataja" järgmiselt:

„g) „teataja" — mis tahes füüsiline või juriidiline isik, kellele või millele on pandud kohustus teatada, seega edaspidi nimetatuna isik, kes kavatseb jäätmeid saata või saata lasta:

i) isik, kelle tegevus jäätmed tekitas (esmane tekitaja),

või

ii) kui see pole võimalik, siis koguja, kellel on selleks liikmesriigi litsents, või litsentseeritud või registreeritud turustaja või vahendaja, kes korraldab jäätmete kõrvaldamist või taaskasutamist,

või

iii) kui neid isikuid ei ole või nad on litsentseerimata, siis isik, kellele jäätmed kuuluvad või kes neid seaduslikult valdab (omanik)

[...]"

7. Määruse üheksanda põhjenduse kohaselt tuleb jäätmesaadetistest pädevatele ametiasutustele eelnevalt teatada selleks, et nad oleksid „oleksid nõuetekohaselt informeeritud eriti jäätmete liigist, edasitoimetamisest ja kõrvaldamisest või taaskasutamisest, et neil oleks võimalus võtta kõik vajalikud meetmed inimeste tervise ja keskkonna kaitseks, kaasa arvatud võimalus esitada saadetise suhtes põhjendatud vastuväiteid".

4 — 25. juuni 1998. aasta otsus kohtuasjas C-203/96: Dusseldorp jt (EKL 1998, lk I-4075, punkt 33).

5 — EÜT L 194, lk 39; ELT eriväljaanne 15/01, lk 23. Direktiivi on muudetud nõukogu 18. märtsi 1991. aasta direktiiviga 91/156/EMÜ (EÜT L 78, lk 32; ELT eriväljaanne 15/02, lk 3) ja komisjoni 24. mai 1996. aasta otsusega 96/350/EÜ (EÜT L 135, lk 32; ELT eriväljaanne 15/03, lk 59).

6 — Vt artikli 2 punktid i ja k.

8. Taaskasutatavatest jäätmetest teatamise korra kohta sätestab määruse artikkel 6:

„1. Kui teataja kavatseb saata [...] jäätmeid ümbertöötamiseks ühest liikmesriigist teise ja/või transiitveona läbi ühe või mitme liikmesriigi, teatab ta sellest sihtkoha pädevale ametiasutusele ning saadab teate koopiad lähtekoha ja transiidi pädevatele ametiasutustele ning vastuvõtjale.

[...]

3. Teatamine toimub saatekirjaga, mille annab välja lähtekoha pädev ametiasutus.

4. Teatamiseks täidab teataja saatekirja ning lisab, kui pädevad ametiasutused seda nõuavad, täiendava teabe ja dokumentatsiooni.

5. Teataja saadab teabe saatekirjaga, pöörates erilist tähelepanu:

— taaskasutatavate jäätmete allikale, koostisele ja kogusele, sealhulgas tekitaja nimetamisele, ja kui jäätmed pärinevad mitmest allikast, jäätmete üksikasjalikule loendile ning esmaste tekitajate nimetamisele, kui need on teada,

[...]"

9. Määruse artikkel 7 sätestab lisaks:

„1. Kui sihtkoha pädev ametiasutus on teate kätte saanud, saadab ta kolme tööpäeva jooksul teatajale vastuvõtukviitungi ja teistele asjaomastele pädevatele ametiasutustele ning vastuvõtjale selle koopiad.

2. Sihtkoha, lähtekoha ja transiidi pädeval ametiasutusel on pärast vastuvõtukviitungi väljasaatmist 30 päeva aega esitada saadetise

kohta vastuväiteid. Sellised vastuväited peavad põhinema lõikel 4. Kõik vastuväited tuleb teatajale ja teistele asjaomastele pädevatele ametiasutustele saata kirjalikult nimetatud 30 päeva jooksul.

Asjaomased pädevad ametiasutused võivad otsustada anda kirjaliku nõusoleku varem kui 30 päeva pärast.

[...]

4. a) Lähte- ja sihtkoha pädevad ametiasutused võivad kavatsetava saadetise kohta esitada põhjendatud vastuväiteid:

— vastavalt direktiivile 75/442/EMÜ, eriti selle artiklile 7,

või

— juhul, kui see pole vastavuses siseriiklike õigusaktidega, mis käsitlevad keskkonnakaitset, avalikku korda, julgeolekut või tervisekaitset

[...]"

10. Määruse artikli 8 lõige 1 näeb ette:

„1. Saatmine võib toimuda pärast 30-päevase ajavahemiku möödumist, kui pole esitatud ühtki vastuväidet. Vaikiv nõusolek kaotab kehtivuse üks aasta pärast seda kuupäeva.

Kui pädevad ametiasutused otsustavad anda kirjaliku nõusoleku, võib saatmine toimuda kohe pärast kõigi vajalike nõusolekute kättesaamist."

11. Lisaks sisaldab määruse artikkel 10 erisätteid, mida kohaldatakse konkreetselt taaskasutatavate jäätmete kohta, mida ei ole veel liigitatud II, III või IV lisasse. Selles nähakse ette, et nende jäätmete suhtes kohaldatakse sama korda, millele on osutatud artiklites 6 –8, välja arvatud see, „et asjaomased pädevad

ametiasutused peavad enne jäätmete väljasaatmist andma oma kirjaliku nõusoleku". Toimikust nähtub, et see kord on kohaldatav põhikohtuasjas käsitletavate elektroonikajäätmete saadetiste suhtes.

12. Märgin ühtlasi, et Euroopa Ühenduste Komisjon esitas 30. juunil 2003 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepaneku jäätmesaadetiste kohta [7], seejärel 8. märtsil 2004 selle teksti muudetud ettepaneku [8], mida need kaks institutsiooni ei ole seni veel vastu võtnud. Ma viitan edaspidi mõnedele taaskasutatavatest jäätmetest teatamise korras kavandatud muudatustele.

II. Põhikohtuasi

13. Äriühing Marius Pedersen A/S (edaspidi „Pedersen") taotles Miljøstyrelsenilt, mis on Taani riiklik keskkonnaagentuur ning jäätmete impordi ja ekspordi kohta teateid ja teatekoopiaid vastuvõttev pädev ametiasutus [9], luba saata 2000 tonni elektroonikajäätmeid taaskasutamiseks oma partnerettevõttele Saksamaal.

14. Sihtliikmesriigi pädevad ametiasutused said määruse artiklis 6 ettenähtud teate kätte 25. veebruaril 2000. Nad saatsid 2. märtsil 2000 vastuvõtukviitungid nii Pedersenile kui ka Miljøstyrelsenile.

15. Miljøstyrelsen teatas 14. märtsi 2000. aasta kirjaga Pedersenile, et ta soovib eksporditavate jäätmete üksikasjalikumat kirjeldust. Selle taotluse asjus toimus põhikohtuasja kahe poole vahel kirjavahetus ja kohtumine 18. oktoobril 2000, seejärel saatis Miljøstyrelsen vastavalt 31. oktoobril 2000 ja 9. juulil 2001 veel kaks kirja, milles ta täpsustas Pedersenile teavet, mida ta pidas loa andmiseks vajalikuks.

16. Miljøstyrelsen keeldus eksportimiseks loa andmisest põhjendusel, et Pedersen ei

7 — KOM(2003) 379 lõplik.
8 — KOM(2004) 172 lõplik.
9 — Vt Taani 19. novembri 1996. aasta määruse nr 971/1996 (jäätmeimpordi ja -ekspordi kohta) artikkel 2.

andnud talle nimelt taotluse läbivaatamiseks vajalikku järgmist teavet:

— jäätmete esmaste tekitajate loetelu ja nende tekitajate väljastatud volitust, milles on kinnitatud, et Pedersen esindab neid seoses kogutud jäätmete ekspordiga. Seega ei saanud Pedersen täita teataja kohuseid transpordi osas;

— tõendit selle kohta, et Saksamaal asuv rajatis käitleb jäätmeid Taani õigusnormides ette nähtud nõuetega keskkonnaohutuselt samaväärselt;

— piisavat teavet jäätmete koostise kohta; nimelt täpsustas põhikohtuasja hageja piiriüleste saadetiste kohta ettenähtud kontrollkoopias, et tegemist on „elektroonikajäätmete" saadetisega.

Peale selle leidis Miljøstyrelsen, arvestades teatise väidetavat ebatäielikkust, et määruse artikli 7 lõikes 2 ette nähtud 30-päevane tähtaeg selleks, et pädev ametiasutus saaks anda oma nõusoleku või esitada vastuväiteid, ei ole alanud.

Pedersen esitas Østre Landsret'ile kaebuse, leides, et ta on esitanud piisavalt dokumentatsiooni selleks, et Miljøstyrelsen saaks taotletud luba anda, et vastuväidete esitamise tähtajad on möödunud ning et järelikult on tal õigus eksporti teostada.

III. Eelotsusetaotlus

17. Kuna Østre Landsret'il oli kahtlusi määruse mitme sätte tõlgendamise suhtes, otsustas ta esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. a) Kas nõukogu 1. veebruari 1993. aasta määruse (EMÜ) nr 259/93 jäätmesaadetiste järelevalve ja kontrolli kohta Euroopa Ühenduses, ühendusse sisseveo ning ühendusest väljaveo korral artikli 2 punkti g alapunktis ii kasutatud väljendit „kui see pole võimalik" tuleb tõlgendada nii, et litsentseeritud koguja ei saa automaatselt olla teataja, kes teatab jäätmete eksportimisest nende taaskasutamise eesmärgil?

b) Jaatava vastuse korral palutakse Euroopa Kohtul täpsustada, milliste kriteeriumide põhjal võib litsentseeritud koguja olla teataja, kes teatab jäätmete ekspordist nende taaskasutamise eesmärgil.

c) Kas kriteeriumiks võib olla see, et jäätmete tekitaja ei ole teada, või see, et jäätmetekitajate arvu silmas pidades on nende tekitatud jäätmekogus nii väike, et ei oleks mõistlik, kui nad teataksid jäätmete ekspordist individuaalselt?

2. Kas määruse (EMÜ) nr 259/93 [...] artikli 7 lõige 2 koostoimes [artikli 7] lõike 4 punkti a esimese ja teise taandega lubab lähteriigi pädevatel ametiasutustel keelduda loa andmisest jäätmete ekspordiks nende taaskasutamise eesmärgil, kui teatajalt puudub teave selle kohta, et sihtriigis käideldakse nimetatud jäätmed viisil, mis keskkonnaohutuselt on samaväärne lähteriigi õigusnormidega kehtestatud nõuetega?

3. Kas määruse (EMÜ) nr 259/93 [...] artikli 6 lõike 5 esimest taanet tuleb tõlgendada nii, et see tähendab, et jäätmete koostist puudutav teatamiskohustus on täidetud, kui teataja teeb teatavaks jäätmete liigi, näiteks „elektroonikajäätmed"?

4. a) Kas määruse (EMÜ) nr 259/93 [...] artikli 7 lõikeid 1 ja 2 tuleb tõlgendada selliselt, et artikli 7 lõikes 2 nimetatud tähtaeg hakkab kulgema alates sihtriigi pädevate ametiasutuste poolt vastuvõtukviitungi väljasaatmisest, hoolimata sellest, et lähteriigi pädevad ametiasutused leiavad, et nad ei ole saanud kogu teavet, mis on ette nähtud artikli 6 lõikega 5?

b) Eitava vastuse korral, milline teave peab olema teatele lisatud, et artikli 7 lõikes 2 ette nähtud 30-päevane tähtaeg hakkaks kulgema?

c) Kas nimetatud 30-päevase tähtaja möödumise õiguslikuks tagajärjeks on see, et pädevad ametiasutused ei saa enam esitada vastuväiteid ega nõuda täiendavat teavet?"

IV. Õiguslik analüüs

A. *Esimene küsimus*

18. Esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus kõigepealt sisuliselt teada, kas määruse artikli 2 punkti g alapunktis ii kasutatud väljendit „kui see pole võimalik" tuleb tõlgendada nii, et litsentseeritud jäätmekoguja ei saa olla automaatselt taaskasutatavate jäätmete ekspordist teataja. Jaatava vastuse korral küsib ta seejärel, milliste kriteeriumide alusel võib nimetatud litsentseeritud koguja saada teatajaks. Eelotsusetaotluse esitanud kohtul on küsimus kahe kriteeriumi asjakohasuse suhtes — nimelt, ühelt poolt seoses kriteeriumiga, mille kohaselt jäätmete tekitaja ei ole teada, ja teiselt poolt sellega, mille kohaselt ei ole tekitajate arvu ja nende jäätmekoguse vähesuse tõttu mõistlik nõuda, et nad teataksid jäätmesaadetistest individuaalselt.

19. Nagu Taani, Austria ja Poola valitsused ja komisjon, leian ma, et määruse artikli 2 punkti g alapunktis ii kasutatud väljendit „kui see pole võimalik" tuleb mõista nii, et litsentseeritud koguja ei saa automaatselt — see tähendab igal juhul — olla teataja, kes teatab jäätmete ekspordist nende taaskasutamise eesmärgil.

20. Nimelt tuleb määruse artikli 2 punkti g alapunktide i ja ii sõnastusest selgesti välja, et ühenduse õigusloojа sooviski kehtestada pädevatele ametiasutustele jäätmeekspordist teatama volitatud isikute erilise hierarhia. Nii on selle sätte kohaselt teataja kõigepealt ja peamiselt „isik, kelle tegevus jäätmed tekitas", see tähendab jäätmete esmane tekitaja.

21. „[K]ui see pole võimalik", ja ainult sel juhul, võib seda teataja ülesannet täita liikmesriigi litsentseeritud koguja, kuivõrd teda nimetatakse määruse artikli 2 punkti g alapunktides i ja ii kehtestatud järjekorras teisel kohal. Litsentseeritud kogujast saab seega teataja jäätmete esmase tekitajaga võrreldes üksnes teise võimalusena ja mitte automaatselt.

22. Täpsemalt eeldab uuritav küsimus, et Euroopa Kohus määraks kindlaks, millistel tingimustel ei ole võimalik esmast tekitajat pidada määruse alusel volitatud ainsaks teatajaks.

23. Eelotsusetaotluse esitanud kohus esitab selleks Euroopa Kohtule hindamiseks kaks

kriteeriumi. Esimene on see, et jäätmete tekitaja ei ole teada, ja teine, et tekitajate arvu ja jäätmekoguste vähesuse tõttu ei ole mõistlik, et nad teataksid jäätmesaadetistest individuaalselt.

24. Ma leian, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu pakutud kriteeriumid, mille alusel saaks litsentseeritud kogujat pidada määruse alusel teatajaks, on asjakohased.

25. Esimese kriteeriumi puhul on minu meelest selge, et kui saadetavate jäätmete esmane tekitaja ei ole kellelegi teada, nagu see võib olla juhul, kui tegemist on maha jäetud jäätmetega, millel puudub tekitajale viitav märgistus, [10] on praktikas võimatu omistada sellele tekitajale teataja staatust. Sel juhul on määruse alusel lubatud asjaomaste jäätmete saadetisest pädevale ametiasutusele teatada litsentseeritud kogujal, keda on nimetatud juriidiliselt teataja rolli täita lubatud isikute loetelus teisel kohal. [11]

26. Teise kriteeriumi puhul – nimelt, kui suurel arvul tootjaid tekitab väheses koguses jäätmeid — näib mulle raske tõlgendada määrust nii, et sellega kohustatakse tingimata, et just väiketekitajad ja nemad üksi peavad teatama kavandatavatest jäätmesaadetistest. Ma leian selle suhtes, et väljendit „kui see pole võimalik" tuleb teatamiskorra tõhususe tagamiseks tõlgendada laias tähenduses. Nimelt oleks paljudelt väheses koguses jäätmete tekitajatelt teadete saamine minu meelest kokkusobimatu määruse alusel pädevatele ametiasutustele pandud kohustusega uurida neid teatisi suhteliselt lühikese tähtaja jooksul.

27. Ühtlasi ei aitaks asjaolu, et sellistel asjaoludel ei omistata litsentseeritud kogujale teataja staatust, kaasa elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete lahuskogumise stimuleerimisele. Kuigi direktiiv 2002/96 ei

10 — Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. jaanuari 2003. aasta direktiivi 2002/96/EÜ elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete kohta (EESJ) (EÜT 2003, L 37, lk 24; ELT eriväljaanne 15/07, lk 359) 20. põhjenduses kasutatakse tegevuse lõpetanud tootjate või kindlaks tegemata tootjate toodete tähistamiseks väljendit „peremeheta tooted".

11 — Märgin selle kohta, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse muudetud ettepanekus jäätmesaadetiste kohta kasutatakse sedasama mõistet täiendatult. Nii võib selle muudetud ettepaneku artikli 2 lõike 7 punkti i alapunkti d kohaselt juhul, kui kehtestatud uues hierarhias esimesena nimetatud kolme kategooriasse kuuluvad isikud „ei ole teada, on maksejõuetud või nendega ei saa mingil põhjusel ühendust, pidada juriidiliselt teatajaks litsentseeritud jäätmekogujat või registreeritud äriettevõtjat või vahendajat".

kehtinud põhikohtuasja asjaolude ajal, on huvitav märkida, et selles direktiivis nimetataksegi just eesmärki „saavutada elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete lahuskogumise kõrge tase" [12].

28. Seda eesmärki õigustab asjaolu, et elektri- ja elektroonikaseadmetes esinevate ohtlike komponentide tõttu vajavad nendest tekkinud jäätmed eritöötlust. Lahuskogumine on elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete keskkonnaohutusnõuete kohaselt eritöötluse ja ringlussevõtu tagamise eeltingimus. [13]

29. Selles suhtes nõustun ma, et tõlgendus, mille kohaselt tuleb väheses koguses jäätmeid tekitavate tootjate suure arvu puhul pidada litsentseeritud jäätmekogujat määruse artikli 2 punkti g alusel teatajaks, vastab määruses taotletavale keskkonnakaitse eesmärgile. Sellega seoses tuleks rõhutada, et määruse kuuenda põhjenduse kohaselt on tähtis korraldada „jäätmesaadetiste järelevalve ja kontroll [...] viisil, mis arvestaks vajadust säilitada, kaitsta ja parandada keskkonna kvaliteeti".

12 — Vt 16. põhjendus.

13 — Vt 15. põhjendus.

30. Öeldut arvestades teen ettepaneku vastata eelotsusetaotluse esitanud kohtule, et määruse artikli 2 punkti g alapunktis ii kasutatud väljendit „kui see pole võimalik" tuleb mõista nii, et litsentseeritud jäätmekoguja ei saa olla automaatselt teataja, kes teatab taaskasutamiseks mõeldud jäätmete saadetisest. Seevastu võib litsentseeritud kogujat pidada kõnesoleva määruse alusel sellisest saadetisest teatajaks siis, kui jäätmete tekitaja ei ole teada või kui tegemist on suurel arvul tootjatega, kellest igaüks tekitab väheses koguses jäätmeid.

B. *Teine küsimus*

31. Selle küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas määruse artikli 7 lõiget 2 ja lõike 4 punkti a esimest ja teist taanet tuleb tõlgendada nii, et sellega on lähteriigi pädeval asutusel lubatud keelduda taaskasutamiseks mõeldud jäätmete saadetisele loa andmisest juhul, kui ametiasutus ei ole saanud teatajalt teavet selle kohta, et sihtliikmesriigis käideldakse nimetatud jäätmeid viisil, mis on keskkonnaohutuselt samaväärne lähteriigi õigusnormides kehtestatud nõuetega.

32. Sellele küsimusele vastamiseks tuleks tähelepanu pöörata hiljutisele 16. detsembri 2004. aasta otsusele kohtuasjas EU-Wood-Trading [14]. Selles kohtuasjas otsustas Euroopa Kohus ühelt poolt, et määruse artikli 7 lõike 4 punkti a esimest taanet tuleb tõlgendada nii, et vastuväited, mida lähte- ja sihtriigi pädevad ametiasutused võivad taaskasutamiseks mõeldud jäätmete saadetise suhtes esitada, võivad põhineda kaalutlustel, mis on seotud mitte ainult jäätmete tegeliku veotoiminguga iga pädeva ametiasutuse territoriaalse pädevuse piirides, *vaid ka nimetatud saadetise suhtes ette nähtud taaskasutamistoiminguga.* Teiselt poolt otsustas ta, et määruse sedasama sätet tuleb tõlgendada nii, et lähtekoha pädev ametiasutus võib jäätmesaadetisele vastuväite *esitamisel tugineda sihtkohas kavatsetava taaskasutamise tervisele ja keskkonnale avalduvate kahjulike mõjude hindamisel proportsionaalsuse põhimõtet järgides kriteeriumidele, millele taaskasutamine on selliste kahjulike mõjude vältimiseks allutatud lähteriigis, isegi kui need on rangemad kui sihtriigis kehtivad kriteeriumid.*

33. Sellele järeldusele jõudmiseks Euroopa Kohtu järgitud arutluskäigu eeldused annavadki minu meelest vastuse siseriikliku kohtu esitatud küsimusele.

34. Tuleks nimelt märkida, et Euroopa Kohus asetas selgelt tervise- ja keskkonnakaitse eesmärkide saavutamiseks rõhku vajadusele arvestada kõiki liikmesriikidevahelisi jäätmesaadetisi tervikuna, see tähendab alates jäätmete lähtekohast lähteliikmesriigist kuni nende käitlemise lõpuni sihtliikmesriigis. Jäätmesaadetist ei ole aga võimalik tervikuna jälgida, kui pädevaid ametiasutusi ei teavitata nõuetekohaselt saadetisetoimingu üksikasjadest. Seda silmas pidades ongi määruse artikli 6 lõike 5 eesmärk kohustada teatajat esitama rida andmeid nimelt taaskasutatavate jäätmete allika, koostise ja koguse või veotingimuste kohta.

35. Euroopa Kohus tõlgendas seda määruse artiklit nii, et see kohustab teatajat andma teavet *ka nimetatud jäätmete taaskasutamistingimuste kohta.* Ta märkis sellega seoses, et ühenduse õiguslooja „tahte kohaselt peavad kõik pädevad ametiasutused olema seetõttu informeeritud kogu jäätmekäitlemise protsessist kuni hetkeni, mil need enam ei ohusta tervist ega keskkonda". [15] See pädevate ametiasutuste täielik teavitamine on hädavajalik eeltingimus selleks, et nad saaksid võtta inimeste tervise ja keskkonna kaitseks vajalikud meetmed, näiteks et neil oleks võimalus esitada põhjendatud vastuväiteid.

14 — C-277/02 (EKL 2004, lk I-11957).

15 — Eespool viidatud kohtuotsus EU-Wood-Trading, punkt 37.

36. See lähenemisviis võimaldas seega Euroopa Kohtul tuvastada, et lähtekoha pädeval ametiasutusel on õigus avaldada arvamust jäätmete sihtliikmesriigis taaskasutamise tingimuste kohta. See arvamuse avaldamise õigus eeldab, et see ametiasutus saab esitada määruse artikli 7 lõike 4 punkti a esimese taande alusel saadetise suhtes vastuväiteid, kui ta leiab talle nõuetekohaselt esitatud teabe alusel, et sihtkohas kavandatav taaskasutamine võib avaldada kahjulikku mõju inimeste tervisele ja keskkonnale. [16] Sel põhjendusel võib lähteriigi pädev ametiasutus ka igal juhul eraldi ja proportsionaalsuse põhimõtet järgides hinnata, kas sihtriigis kavandataval taaskasutamisel, mida reguleeritakse paindlikumate õigusnormidega, on siiski tagatud samaväärne kaitsetase, mille tagavad tema siseriiklikud õigusnormid.

37. See konkreetne riskihindamine lähteriigi pädeva ametiasutuse poolt, mis tuleb Euroopa Kohtu hinnangul teostada mitte üldkaalutlustest lähtuvalt, vaid asjakohaste teadusuuringute alusel, ei ole võimalik, kui teataja ei anna teavet selle kohta, mis tingimustes toimub sihtliikmesriigis kavandatav taaskasutamine. [17]

38. Nagu nägime, on see teavitamiskohustus teatajale kehtestatud otseselt määruse artikli 6 lõikes 5, nagu seda tõlgendas Euroopa Kohus.

39. Minu meelest järeldub sellest, et määruse artikli 7 lõike 4 punkti a esimest taanet koostoimes sama määruse artikli 6 lõikega 5 tuleb tõlgendada nii, et see võimaldab lähteriigi pädeval ametiasutusel keelduda loa andmisest taaskasutamiseks mõeldud jäätmete saadetisele juhul, kui ametiasutus ei saa teatajalt teavet selle kohta, et sihtriigis käideldakse nimetatud jäätmeid viisil, mis on keskkonnaohutuselt samaväärne lähteriigi õigusnormidega kehtestatud nõuetega.

16 — Sel juhul on vastuväite põhjendus, et saadetis ei vasta direktiivis 75/442 ja eriti selle artiklis 4 sätestatud nõuetele, mille kohaselt „[l]iikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada jäätmete kõrvaldamine viisil, mis ei sea ohtu inimeste tervist ja mille käigus ei kasutata keskkonda ohustavaid protsesse ja menetlusi [...]". Vt eespool viidatud kohtuotsus EU-Wood-Trading, punkt 42.

17 — Lisan selle kohta, nagu ma juba märkisin oma 23. septembri 2004. aasta ettepanekus eespool viidatud kohtuasjas EU-Wood-Trading (punkt 68), et teataja, kes pidi sõlmima jäätmeid taaskasutamiseks vastuvõtva ettevõttega lepingu, peaks loogiliselt olema võimeline tõestama, et kavandatav taaskasutamine vastab lähteliikmesriigis kehtivate õigusnormidega kehtestatud nõuetele. Lisaks peaks selle küsimuse suhtes olema vastavalt vajadusele ja määruses sätestatud tähtaja jooksul võimalik lähteriigi pädeva ametiasutuse ja teataja vaheline küsimuste ja vastuste vahetamine.

C. Kolmas küsimus

40. Selle küsimusega soovib siseriiklik kohus teada, kas määruse artikli 6 lõike 5 esimest taanet tuleb tõlgendada nii, et jäätmete koostist puudutav teavitamiskohustus on täidetud, kui teataja viitab teates ainult jäätmeliigile, milleks on antud juhul „elektroonikajäätmed".

41. Nagu Taani, Belgia, Austria ja Poola valitsused ja komisjon, leian ka mina, et see määruse säte kohustab teatajat andma üksikasjalikku ja täielikku teavet taaskasutatavate jäätmete koostise kohta nii, et pädeval ametisasutusel oleks võimalik kontrollida, milliseid jäätmeid saadetakse, ja hinnata nende keskkonnaohtlikkust.

42. Sellest tuleneb minu meelest, et üksnes viitamisest asjaomaste jäätmete liigile selle teavitamiskohustuse täitmiseks ei piisa. Põhikohtuasjas kõnesolevate jäätmete liiki silmas pidades on üksnes jäätmeliigile viitamine liiga üldine ja ebatäpne, arvestades elektroonikajäätmete nii suuruse kui ka eriainete sisalduse poolest suurt mitmekesisust. Ainult selline viide ei anna pädevale ametiasutusele teavet ei jäätmete keemilise koostise ega füüsikaliste omaduste kohta, nii et ametiasutusel ei ole seega võimalik hinnata, kas kavandatav taaskasutamine on sobiv.

43. Määruse artikli 6 lõike 5 esimese taande sõnastusest tulebki selgesti välja, et teataja on kohustatud lisaks ainult jäätmeliigi nimetamisele andma ka üksikasjalikku teavet. Meenutan seega, et kõnesoleva sätte kohaselt peab teataja andma saatekirjas, mis on teate vorm, teavet nimelt „taaskasutatavate jäätmete allika, *koostise* ja koguse"[18] kohta. Lisaks, kui jäätmed pärinevad mitmest allikast, on teataja sama sätte alusel kohustatud esitama „jäätmete üksikasjaliku loendi".

44. Samuti on sellisel juhul nagu põhikohtuasjas, see tähendab elektroonikajäätmete kogumisel, olenemata sellest, kas jäätmed pärinevad mitmest allikast, määruse artikli 6 lõike 5 esimese taande kohaselt teataja minu meelest ikkagi kohustatud andma pädevale

18 — Kohtujuristi kursiiv.

ametiasutusele teavet nende jäätmete hulgas olevate komponentide, materjalide ja ainete olemuse kohta.

45. Selline üksikasjalik teave on seda enam vajalik elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete (EESJ) puhul. Sellega seoses viitan ma üksnes näiteks –kuivõrd see põhikohtuasja asjaolude ajal ei kehtinud — direktiivile 2002/96, milles märgitakse seda liiki jäätmete puhul nõutava eritöötluse ja lahuskogumise stimuleerimise vajaduse suhtes, et „[t]eave, mida tootjad peavad andma komponentide ja materjalide identifitseerimiseks, on oluline, sest see aitab kaasa elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete hooldusele, eeskätt nende töötlemisele ja taaskasutamisele/ringlussevõtule" [19]. Samuti on oluline rõhutada ohtlike komponentide sisaldust elektri- ja elektroonikaseadmetes, mis põhjustab „suuri probleeme jäätmehoolduses" [20].

46. Neid kaalutlusi arvestades arvan ma, et eelotsusetaotluse esitanud kohtule tuleks vastata, et määruse artikli 6 lõike 5 esimest taanet tuleb tõlgendada nii, et teavitajal lasuv taaskasutamiseks mõeldud jäätmete saadetisest teavitamise kohustus ei ole täidetud, kui teates märgitakse ainult asjaomaste jäätmete liik.

D. *Neljas küsimus*

47. Selle viimase küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määruse artikli 7 lõikeid 1 ja 2 tuleb tõlgendada nii, et pädevatele ametiasutustele saadetise suhtes vastuväidete esitamiseks antud 30-päevane tähtaeg hakkab kulgema alates sihtriigi pädevate ametiasutuste poolt vastuvõtukviitungi väljasaatmisest ka juhul, kui lähteriigi pädevad ametiasutused leiavad, et nad ei ole saanud kogu teavet, mis on ette nähtud määruse artikli 6 lõikega 5. Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib samuti teada, kas selle 30-päevase tähtaja möödumise tõttu ei saa pädevad ametiasutused enam saadetise suhtes vastuväiteid esitada või teatajalt lisateavet küsida.

48. Eelotsuse küsimuse esimese osa kohta väljendavad Pedersen, Belgia valitsus ja komisjon arvamust, mille kohaselt hakkab 30-päevane tähtaeg kulgema alates hetkest, mil sihtriigi pädev ametiasutus on saatnud teate kättesaamise kohta vastuvõtukviitungi, ja hoolimata sellest, et teataja antud teave on ebapiisav. Komisjon arvab, et kui lähteriigi

19 — Selle direktiivi 22. põhjendus. Vt ka selle artikli 11 lõige 1.

20 — Vt sama direktiivi seitsmes põhjendus.

pädev ametiasutus leiab, et teade ei ole täielik, võib ta saadetise suhtes vastuväite esitada enne 30-päevase tähtaja möödumist. Lisaks leiab Pedersen, et see tähtaeg on tagatis teadete suva järgi käsitlemise vastu ning et nii teataja kaitseõiguse kui ka õiguskindluse õiguse seisukohast tuleb kõnesolevat tähtaega tõlgendada rangelt.

49. Taani, Austria ja Poola valitsused ei jaga seda seisukohta ja leiavad, et 30-päevane tähtaeg hakkab kulgema alles hetkest, kui teade on täielik. Vastupidise möönmine tähendaks nende meelest, et pädevatele ametiasutustele ei anta võimalust selle tähtaja jooksul saadetise suhtes vastuväiteid esitada.

50. Ühtlasi väidab Austria valitsus, et määrus ei lahenda konkreetselt juhtumit, kus lähteriigi pädev ametiasutus nõuab vastavalt määruse artikli 6 lõikele 4 teate juurde täiendavat teavet või dokumentatsiooni, kuigi sihtriigi pädev ametiasutus on juba saatnud nimetatud teate kohta vastuvõtukviitungi. See valitsus leiab, et sel juhul tuleks määruse ülesehitust silmas pidades 30-päevane tähtaeg peatada, kuni teataja esitab kõik nõutud dokumendid.

51. Nagu Austria valitsus, täheldan ka mina, et määruses ei nähta ette, mis tagajärjed kaasnevad pädeva ametiasutuse taotlusega saada määruse artikli 6 lõike 4 alusel täiendavat teavet ja dokumentatsiooni selle artikli 7 lõikes 2 nimetatud 30-päevase tähtaja arvestamisele. Ühtlasi tuleb märkida, et määruse artikli 7 lõike 1 sõnastuses, milles on ette nähtud, et kui sihtkoha pädev ametiasutus *on teate kätte saanud*, saadab ta vastuvõtukviitungi, ei ole selgesõnalist nõuet selle kohta, et see teade peab olema täielik.

52. On oluline täpsustada, et eelotsusetaotluse esitanud kohtusse antud olukorra puhul, mille alusel see kohus esitab küsimused Euroopa Kohtule, ei ole tegemist juhuga, kus sihtriigi pädev ametiasutus leiab, et ta ei pea saatma teate kohta vastuvõtukviitungit, kuna teade ei ole täielik. [21]

21 — See olukord, mida ei ole määruses sõnaselgelt ette nähtud, on ette nähtud jäätmeid käsitleva määruse muudetud ettepaneku artiklis 9. See artikkel näeb ette, et sihtriigi pädev ametiasutus saadab vastuvõtukviitungi, kui ta saab *nõuetekohase* teate. Kõnesoleva ettepaneku artikli 5 lõikes 3 märgitakse selle kohta, et teadet loetakse nõuetekohaseks, kui teataja esitab selles loetletud teabe ja dokumendid ning täiendava teabe ja dokumendid, mida võidakse talt nõuda. Nõuetekohase teate kohta tuleb vastuvõtukviitung saata põhimõtteliselt kolme tööpäeva jooksul pärast seda, kui sihtriigi pädev ametiasutus on teate kätte saanud. Kui aga ilmneb, et teade ei ole nõuetekohane, näeb artikli 9 lõige 2 ette, et see ametiasutus nõuab puuduvat teavet ja dokumente. Sel juhul „peatatakse nimetatud kolmepäevane tähtaeg, kuni sihtriigi pädev ametiasutus on saanud nõutud teabe ja dokumendid".

53. Samuti tuleks täpselt piiritleda konkreetsed olukorrad, mille kohta eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohtule küsimused esitab: tegemist on juhuga, kus sihtriigi pädev ametiasutus on vastuvõtukviitungi juba saatnud ja kus samal ajal lähteriigi pädev ametiasutus leiab, et tal ei ole otsuse tegemiseks vajalikku teavet. Kas sel juhul tuleb arvestada, et 30-päevane tähtaeg hakkas sellele vaatamata kulgema? Minu arvates tuleb sellele küsimusele vastata jaatavalt.

54. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu selliselt tõstatatud probleemi lahendamiseks peavad täidetud olema kaks nõuet: ühelt poolt tagatis, mille annab määruses sätestatud menetlus teatajale, et tema jäätmesaadetise kavand vaadatakse läbi määruses kehtestatud tähtaja jooksul, ning teiselt poolt see, et pädevad ametiasutused peavad saama taaskasutamiseks mõeldud jäätmete saadetise suhtes vastuväiteid esitada.

55. Esiteks, mis puutub teataja tagatisse, et tema jäätmesaadetise kavand vaadatakse läbi määruses sätestatud tähtaja jooksul, tuleb meenutada teate pädevates ametiasutustes läbivaatamise menetluse käiku.

56. Määruse artikli 7 lõikes 1 on ette nähtud, et kui sihtkoha pädev ametiasutus on teate kätte saanud, saadab ta kolme tööpäeva jooksul teatajale vastuvõtukviitungi ning teistele pädevatele ametiasutustele ning vastuvõtjale selle koopiad. Selle artikli lõike 2 kohaselt hakatakse vastuvõtukviitungi saatmisest alates lugema 30-päevast tähtaega, mis on ette nähtud sihtkoha, lähtekoha ja transiidi pädevatel ametiasutustel saadetise kohta vastuväidete esitamiseks. [22]

57. Määruse artikli 7 lõigete 1 ja 2 sõnastuses ei viita miski sellele, et erandkorras ei hakka 30-päevane tähtaeg kulgema, kui teade on ebatäielik. Vastupidi, nendest sätetest nähtub, et kõnesoleva tähtaja alguse jaoks on määrav ainult sihtkoha pädeva ametiasutuse poolt vastuvõtukviitungi saatmise formaalsus.

58. Peale selle tuleneb Euroopa Kohtu praktikast, et „[m]äärusega kehtestatud menetlus tagab teatajale selle, et tema kavandatavat jäätmesaadetist kontrollitakse määrusega ettenähtud tähtaja jooksul ning et talle teatatakse hiljemalt tähtaja möödumisel, kas

22 — Teadmiseks märgin ühtlasi, et määruse artikli 7 lõike 3 alusel on nendel samadel ametiasutustel vastuvõtukviitungi väljasaatmisest alates 20 päeva aega jäätmeveo tingimuste kehtestamiseks oma jurisdiktsioonis asuval alal.

ja millistel tingimustel saab saadetise ära saata". [23] Selle tõlgendusega antakse oluline protseduuriline tagatis teatajale, kellele on nii tagatud, et tema taotlus vaadatakse läbi lühikese tähtaja jooksul ja talle teatatakse tehtud otsusest enne 30-päevase tähtaja möödumist. See tõlgendus näib mulle olevat vastuolus analüüsiga, mille kohaselt võib lähtekoha pädev ametiasutus määrusele tuginedes otsustada, et 30-päevane tähtaeg ei ole hakanud kulgema, kuivõrd ta leiab, et teade on ebatäielik.

59. Teiseks, mis puutub lähte- ja sihtkoha pädevate ametiasutuste vastuväidete esitamise võimalusse, mis on ette nähtud määruse artikli 7 lõike 4 punktis a, siis on selge, et nimetatud artikli sätete, mis määratlevad juhud, kus need ametiasutused võivad taaskasutamiseks mõeldud jäätmete saadetise suhtes vastuväiteid esitada, tõhus kohaldamine eeldab, et nad saavad eelnevalt kavandatava jäätmesaadetise tingimuste põhjalikult uurimiseks vajalikku teavet.

60. Sellega seoses tuletan meelde, et määruse artikli 6 lõikes 5 on loetletud mitteammendavalt teave, mille teataja peab esitama. Lisaks tuleneb määrusega kehtestatud süsteemist, et teate vastuvõtvad pädevad ametiasutused peavad kontrollima, et see sisaldaks kavandatava saadetise määrusele vastavuse hindamiseks vajalikku teavet. Seejuures tagavad need pädevad ametiasutused nimelt, et neil on vahendid, mis võimaldavad kontrollida kavandatava saadetise tingimusi. Sellest tuleneb minu meelest, et iga pädev ametiasutus võib keelduda taaskasutamiseks mõeldud jäätmete saadetisest, esitades vastuväite just nimelt siis, kui tal ei ole kavandatava jäätmesaadetise üksikasjalikuks uurimiseks vajalikku teavet.

61. Sel juhul leian ma eespool viidatud ASA kohtuasjas Euroopa Kohtu otsusest lähtuvalt seoses saadetistoimingu määratlemisel teataja tehtud vea suhtes (kõrvaldamine või taaskasutamine) [24], et pädeval ametiasutusel peab olema võimalik põhjendada oma vastuväidet saadetise suhtes teates sisalduva teabe ebatäielikkusega, ilma et oleks vaja viidata mõnele konkreetsele määruse sättele, mis määratlevad vastuväited, mida liikmesriikidel on õigus jäätmesaadetiste vastu esitada. Pealegi täpsustan, et selline vastuväide seoses teate ebatäielikkusega tuleb esitada määruse artikli 7 lõikes 2 ette nähtud 30-päevase tähtaja jooksul. Vastupidine lahendus eiraks nimelt teatajale antud protseduurilisi tagatisi,

23 — 13. detsembri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-324/99: DaimlerChrysler (EKL 2001, lk I-9897, punkt 70). Vt ka 27. veebruari 2002. aasta otsus kohtuasjas C-6/00: ASA (EKL 2002, lk I-1961, punkt 49) ja 19. oktoobri 2004. aasta otsus kohtuasjas C-472/02: Siomab (EKL 2004, lk I-9971, punkt 29).

24 — Punkt 47. Vt ka 27. veebruari 2003. aasta määrus liidetud kohtuasjades C-307/00–C-311/00: Oliehandel Koeweit jt (EKL 2003, lk I-1821, punkt 107) ja eespool viidatud kohtuotsus Siomab, punkt 28.

et tema toimikut uuritakse selle 30-päevase tähtaja jooksul.

62. Sellest arutluskäigust järeldub seega, et kui teade on ebatäielik, st ei sisalda kavandatava saadetise määrusele vastavuse kontrollimiseks kogu vajalikku teavet, on minu meelest põhjendatud, et lähteriigi pädev ametiasutus esitab kõnesoleva saadetise suhtes vastuväite, ja seda 30-päevase tähtaja jooksul, mida hakatakse isegi sel juhul arvestama hetkest, kui sihtkoha pädev ametiasutus saadab vastuvõtukviitungi.

63. Seda täpsustanud, soovin siiski märkida, et mulle näib hea haldustavaga kooskõlas, et enne saadetise suhtes sellise vastuväite esitamist palub lähteriigi pädev ametiasutus teatajal teadet täiendada.

64. Selle suhtes on oluline meenutada, et määruse artikli 6 lõige 4 näeb ette, et „[t]eatamiseks täidab teataja saatekirja ning lisab, kui pädevad ametiasutused seda nõuavad, täiendava teabe ja dokumentatsiooni".

65. Määruse selle sättega reguleeritaksegi olukorda, kus lähteriigi pädevale ametiasutusele esitatakse ebatäielik teade. See ametiasutus peaks minu meelest kasutama selles artiklis ette nähtud õigust ja taotlema teatajalt täiendavat teavet ja dokumentatsiooni.

66. Nagu ma juba märkisin, ei ole määruses siiski ette nähtud sellise taotluse tagajärgi menetluse tähtaja arvestamisele. Kahtlemata võiks arvestada, et teataja vastus sellele taotlusele peaks saabuma enne 30-päevase tähtaja möödumist, ilma pikendusteta. Sellegipoolest ei näi selline lahendus mulle praktikas realistlik, kuivõrd, arvestades teatajale nõutud teabe ja dokumentatsiooni koostamiseks ja lähteriigi pädevale ametiasutusele toimetamiseks vajalikku tähtaega — isegi lühikest —, jääks nimetatud ametiasutusele tõenäoliselt enne 30-päevase tähtaja möödumist vaid mõned päevad kavandatava saadetise üksikasjalikuks uurimiseks.

67. Sellepärast leian ma, et määruse artikli 6 lõike 4 tarviliku mõju tagamiseks ja selle artikli sisu ühenduse õigusloova koostatud menetlusse lisamise vajadusest on lubatud teistsugune tõlgendus, nimelt see, mille kohaselt peatab lähteriigi pädeva ametiasutuse poolt teatajale täiendava teabe ja dokumentatsiooni taotluse saatmine 30-päevase tähtaja, kuni nimetatud ametiasutus on

nõutava teabe ja dokumentatsiooni kätte saanud.

68. „Tähtaja peatamise" all pean ma silmas olukorda, kus akt, näiteks teabetaotlus, „peatab tähtaja arvestuse, tühistamata tagasiulatuvalt juba möödunud aega" nii, et juba möödunud aega võetakse arvesse siis, kui tähtaja arvestamist jätkatakse. [25]

69. Pealegi ei tohiks teatamismenetluse tõhususe tagamiseks teatajale antud protseduurilisi tagatisi järgides lähteriigi pädev ametiasutus täiendavat teavet ja dokumentatsiooni minu meelest taotleda rohkem kui üks kord ja taotlus tuleks teatajale saata kiiresti pärast 30-päevase tähtaja algust. See taotlus peaks samuti kohustama teatajat nõutud täiendava teabe ja dokumentatsiooni esitamisel järgima tähtaega, mille peaksid kehtestama liikmesriigid, arvestades ühenduse õiguslooja taotletud eesmärki, et menetlus käib kiiresti. Nii jätkuks 30-päevane tähtaeg kas hetkest, mil lähteriigi pädev ametiasutus saab taotletud täiendava teabe ja dokumentatsiooni, või hiljemalt teatajale selle täiendava teabe ja dokumentatsiooni esitamiseks antud lühema tähtaja möödumisest. Nendest täpsustustest tulenevalt ei või 30-päevast tähtaega mingil juhul peatada kauemaks kui kõnesoleva ametiasutuse poolt teatajale täiendava teabe ja dokumentatsiooni esitamiseks antud lühikeseks tähtajaks.

70. Selle lahenduse eelis on minu meelest see, et ühtlasi on täidetud nõue teatajale antud tagatise kohta, et tema teadet uuritakse lühikese tähtaja jooksul, ja tagatud pädevate ametiasutuste võimalus esitada teate üksikasjalikul uurimisel jäätmesaadetise tingimuste suhtes vastuväiteid.

71. Eelotsuse küsimuse viimase osa suhtes, milles, meenutan, eelotsusetaotluse esitanud kohus küsib, kas 30-päevase tähtaja ületamise tõttu ei saa pädevad ametiasutused enam saadetise suhtes vastuväiteid esitada või teatajalt täiendavat teavet nõuda, leian ma, et sellele tuleb vastata jaatavalt.

72. Ühelt poolt nimelt kaoks Euroopa Kohtu kinnitatud protseduuriline tagatis, mille kohaselt on teatajale tagatud, et tema kavandatud saadetist uuritakse määruses sätestatud tähtaja jooksul ja et teda teavitatakse teate suhtes tehtud otsusest hiljemalt selle tähtaja lõpus, kui leitaks, et pädevad ametiasutused võivad vastuväiteid esitada pärast 30-päevase tähtaja möödumist. Pealegi

25 — Vt „peatamise" mõiste määratlust Prantsuse õiguses teoses *Lexique de termes juridiques*, Dalloz, Pariis, 1981.

läheks selline tõlgendus otseselt vastuollu määruse artikli 7 lõike 2 sõnastusega, mille kohaselt on „[s]ihtkoha, lähtekoha ja transiidi pädeval ametiasutusel [...] pärast vastuvõtukviitungi väljasaatmist 30 päeva aega esitada saadetise kohta vastuväiteid".

73. Teiselt poolt selle kohta, kas pädevad ametiasutused võivad pärast 30-päevase tähtaja möödumist küsida teatajalt täiendavat teavet ja dokumentatsiooni, ei anna määruse artikli 6 lõike 4 ja artikli 7 lõike 2 sõnastus selgesõnalist vastust. Sellegipoolest kaldun ma nende kahe sätte ülesehituse tõttu arvama, et pädevad ametiasutused peavad täiendavat teavet ja dokumentatsiooni taotlema selle tähtaja jooksul, mis kujutab endast — nagu nägime — põhimõttelist tähtaega, mis piiritleb nendes pädevates ametiasutustes iga teate uurimisele kulutada lubatud aega.

74. Eelotsusetaotluse esitanud kohtule täieliku vastuse andmiseks, kuivõrd toimikust nähtub, et määruse artiklis 10 ette nähtud erikord on põhikohtuasjas käsitletavate elektroonikajäätmete saadetiste puhul kohaldatav, tuleks lõpetuseks kontrollida, kas minu pakutud tõlgendus kehtib ka nimetatud artikli alla kuuluvate jäätmete saadetise suhtes.

75. Tuletan siinkohal meelde, et määruse artikkel 10 sisaldab erisätteid, mida kohaldatakse konkreetselt taaskasutatavate jäätmete suhtes, mida ei ole veel liigitatud määruse II, III või IV lisasse. See artikkel näeb seega ette, et nende jäätmete suhtes kohaldatakse sedasama korda, millele on osutatud määruse artiklites 6–8, välja arvatud see, „et asjaomased pädevad ametiasutused peavad enne jäätmete väljasaatmist andma oma kirjaliku nõusoleku".

76. Määruse artikli 10 sõnastusest tuleb selgelt välja, et selle artiklites 6–8 osutatud kord, sealhulgas seega seal nimetatud tähtajad, on endiselt kohaldatav nende eriliste jäätmeliikide suhtes. Ainus erinevus seisneb nõudes, et pädevad ametiasutused peavad andma kirjaliku nõusoleku enne jäätmete väljasaatmist. Seega ei saa määruse artikli 10 alla kuuluvate jäätmete saadetist pidada lubatuks ja seda ei saa seega teostada nende ametiasutuste võimaliku vaikiva nõusoleku alusel 30 päeva möödudes.

77. Kui määruse artiklis 10 osutatud jäätmetele kohaldatava korra eripära on nii selgelt määratletud, näib mulle, et miski ei takista seda, et minu pakutav vastus eelotsusetaotluse esitanud kohtule kehtib ka nimetatud artiklis käsitletud juhtudele.

78. Teisisõnu, isegi juhul, kui määruses on nõutav pädevate ametiasutuste kirjalik nõusolek enne saadetise väljasaatmist, peavad viimased vastuväidete esitamiseks ja/või täiendava teabe ja dokumentatsiooni taotlemiseks ikkagi kinni pidama määruse artikli 7 lõikes 2 ette nähtud 30-päevasest tähtajast.

79. Selle analüüsi lõpus teen seega ettepaneku vastata eelotsusetaotluse esitanud kohtule, et määruse artikli 7 lõikeid 1 ja 2 tuleb tõlgendada nii, et pädevatele ametiasutustele saadetise suhtes vastuväidete esitamiseks antud 30-päevane tähtaeg hakkab kulgema alates teate kohta vastuvõtukviitungi väljasaatmisest sihtriigi pädeva ametiasutuse poolt, ka juhul, kui lähteriigi pädev ametiasutus leiab, et ta ei ole saanud kogu selle määruse artikli 6 lõikes 5 ette nähtud teavet. Sellisel juhul aga peatab kõnesoleva määruse artikli 6 lõike 4 alusel lähteriigi pädeva ametiasutuse poolt teatajale saadetud täiendava teabe ja dokumentatsiooni taotlus 30-päevase tähtaja ajaks, mis ei või mingil juhul ületada selle ametiasutuse poolt selle täiendava teabe ja dokumentatsiooni esitamiseks kehtestatud lühikest tähtaega. Selle 30-päevase tähtaja ületamise tagajärjeks on see, et pädevad ametiasutused ei saa enam saadetise suhtes vastuväiteid esitada ega nõuda teatajalt täiendavat teavet ja dokumentatsiooni.

V. Ettepanek

80. Esitatud põhjendustest lähtudes teen Euroopa Kohtule ettepaneku vastata Østre Landsret'i esitatud eelotsuse küsimustele järgmiselt:

1. Nõukogu 1. veebruari 1993. aasta määruse (EMÜ) nr 259/93 jäätmesaadetiste järelevalve ja kontrolli kohta Euroopa Ühenduses, ühendusse sisseveo ning

ühendusest väljaveo korral, mida on muudetud komisjoni 24. novembri 1999. aasta otsusega 1999/816/EÜ, artikli 2 punkti g alapunktis ii kasutatud väljendit „kui see pole võimalik" tuleb tõlgendada nii, et litsentseeritud jäätmekoguja ei saa automaatselt olla teataja, kes teatab jäätmesaadetisest jäätmete taaskasutamise eesmärgil. Seevastu võib litsentseeritud kogujat pidada kõnesoleva määruse alusel sellisest saadetisest teatajaks siis, kui jäätmete tekitaja ei ole teada või kui tegemist on suurel arvul tootjatega, kellest igaüks tekitab väheses koguses jäätmeid.

2. Määruse nr 259/93, mida on muudetud otsusega 1999/816, artikli 7 lõike 4 punkti a esimest taanet koostoimes sama määruse artikli 6 lõikega 5 tuleb tõlgendada nii, et sellega on lähteriigi pädeval ametiasutusel lubatud keelduda loa andmisest taaskasutatavate jäätmete saadetisele juhul, kui see ametiasutus ei ole saanud teatajalt teavet, mis kinnitaks, et sihtriigis käideldakse nimetatud jäätmeid viisil, mis on keskkonnaohutusel samaväärne lähteriigi õigusnormidega kehtestatud nõuetega.

3. Määruse nr 259/93, mida on muudetud otsusega 1999/816, artikli 6 lõike 5 esimest taanet tuleb tõlgendada nii, et taaskasutatavate jäätmete saadetist puudutav teatamiskohustus ei ole täidetud, kui teates on märgitud ainult asjaomaste jäätmete liik.

4. Määruse nr 259/93, mida on muudetud otsusega 1999/816, artikli 7 lõikeid 1 ja 2 tuleb tõlgendada selliselt, et pädevatele ametiasutustele saadetise suhtes vastuväidete esitamiseks antud 30-päevane tähtaeg hakkab kulgema alates sihtriigi pädevate ametiasutuste poolt vastuvõtukviitungi väljasaatmisest, ka juhul, kui lähteriigi pädevad ametiasutused leiavad, et nad ei ole saanud kogu teavet, mis on ette nähtud selle määruse artikli 6 lõikega 5. Sellisel juhul aga peatab kõnesoleva määruse artikli 6 lõike 4 alusel lähteriigi pädeva ametiasutuse

poolt teatajale saadetud täiendava teabe ja dokumentatsiooni taotlus 30-päevase tähtaja ajaks, mis ei või mingil juhul ületada selle ametiasutuse poolt selle täiendava teabe ja dokumentatsiooni esitamiseks kehtestatud lühikest tähtaega. Selle 30-päevase tähtaja ületamise tagajärjeks on see, et pädevad ametiasutused ei saa enam saadetise suhtes vastuväiteid esitada ega nõuda teatajalt täiendavat teavet ja dokumentatsiooni.